

Aan Provinciale Staten

**Onderwerp:**

Aanvalsplan invasieve exoten

Geachte Statenleden,

Hierbij informeren wij u over het Aanvalsplan voor invasieve exoten in Zuid-Holland. Dit plan geeft verdere invulling aan de verplichting die de provincie heeft tot de aanpak van exoten genoemd. Dit plan geeft een verder invulling aan de verplichtingen die de provincie heeft voor exotenbeheer en kaders voor de praktische uitvoering voor de aanpak van exoten voor de provincie.

In toenemende mate heeft de provincie Zuid-Holland te maken met plant- en diersoorten die hier van nature niet thuishoren. Zij komen met transporten mee of worden naar ons land gebracht om als plant of huisdier gehouden te worden. Een deel van deze soorten kan zich goed vestigen in onze natuur en kan daar voor problemen zorgen. Dit kan ontstaan doordat de soort zich snel kan vermenigvuldigen en verspreiden en daardoor een negatieve impact heeft op de omgeving. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het weg concurreren van inheemse flora of fauna, de doorstroom van watergangen belemmeren, gebouwen of constructies aantasten. In dit geval spreken we van invasieve exoten. De problemen die een aantal van deze soorten veroorzaken zijn Europees onderkend. Om de verspreiding van deze invasieve soorten een halt toe te roepen, is een EU-verordening in het leven geroepen. Deze verordening verplicht lidstaten om maatregelen te treffen tegen de soorten die zijn opgenomen in de Unielijst. Deze Unielijst omvat de invasieve soorten die zijn aangewezen door de Europese Unie (EU) omdat ze, in delen van de EU, schade aan de biodiversiteit toebrengen.

Sinds 2018 heeft de provincie taken gekregen op het gebied van het bestrijden van invasieve exoten. De provincies zijn verantwoordelijk voor de aanpak van invasieve exoten die in bijlage VC van het Besluit kwaliteit leefomgeving (BKL) staan.

In maart 2023 is het provinciale exotenbeleid vastgesteld en opgenomen in het omgevingsbeleid<sup>1</sup>. Bijgevoegd aanvalsplan richt op een aanpak tegen de in de provincie voorkomende (invasieve) exoten binnen de kaders van het door uw staten vastgestelde exotenbeleid. Het gaat hierbij om invasieve exoten opgenomen in de Europese exotenverordening. Daarnaast kan de provincie ook exoten aanpakken die niet op de lijst staan, maar zich invasief gedragen en een drukkend effect hebben op de Zuid-Hollandse biodiversiteit. Dit aanvalsplan is tot stand gekomen met inbreng van belanghebbende (beheer)organisaties die vanuit hun rollen en taken te maken hebben met (invasieve) exoten. Met dit aanvalsplan wordt een vervolgstap gezet in de gezamenlijke aanpak van invasieve exoten in Zuid-Holland.

1. [5.1.2 Beschermen en versterken bestaande natuur en soorten - Omgevingsbeleid Provincie Zuid-Holland](#)

Dit aanvalsplan zet in op een strategie bestaande uit zes pijlers waarin samenwerking centraal staat.

### **1. Naar een eenduidig beeld van beheersing en bestrijdingsmethodes**

Verschillende partijen zijn binnen de provincie actief met exoten. Het is van belang dat naast ruimte voor individuele inspanningen, contact plaatsvindt tussen verschillende partijen. Zeker als een exoot gezamenlijke belangen raakt. Provincie Zuid-Holland zal het voortouw nemen in het organiseren van kennisbijeenkomsten en het opbouwen van een netwerk waar informatie gedeeld kan worden over de aanpak van exoten binnen de provincie.

### **2. Uitvoeringsstrategie per categorie exoot**

Signaleringen van nog niet gevestigde exoten (artikel 17) soorten worden door zowel provincie als externe stakeholders waargenomen. De provincie acteert op deze meldingen en zorgt dat actie wordt ondernomen.

Het accent voor de aanpak voor wijdverspreide soorten behorende tot artikel 19 moet komen te liggen op samenwerking en kennisdeling. Wel moet een afweging worden gemaakt of middelen besteed aan de aanpak in verhouding staan met het gewenste resultaat.

Naast de soorten die zijn aangewezen op de Unielijst zijn er andere uitheemse soorten die een negatieve impact kunnen hebben op onze natuurdoelen. Samen met onze partners hebben wij een aantal soorten aangewezen waarvan wij vinden dat deze prioriteit moeten krijgen binnen een gezamenlijke aanpak.

### **3. bewustwording en preventie**

Op het gebied van kennis en bewustzijn van exoten worden grote verschillen waargenomen onder de bevolking van Zuid-Holland. Door dit verschil in kennis worden risico's niet goed ingeschat, mist er een aanpak waardoor risico op verspreiding toeneemt. In dit aanvalsplan wordt gewerkt aan bewustwording door delen van informatie over verschillende exoten.

### **4. bevorderen samenwerking**

Om verspreiding van exoten te voorkomen is samenwerking tussen verschillende partijen (waterschappen, terreinbeherende organisaties en gemeentes) noodzakelijk. Zoals eerder genoemd ligt voor de provincie een rol weggelegd in het faciliteren van deze samenwerking. Door verschillen in werkwijze en niet altijd op de hoogte zijn van elkaar werkzaamheden tegen exoten, moeten we blijven investeren in de samenwerking.

### **5. monitoring en evaluatie**

Met het veranderende klimaat, onze omgeving en infrastructuur zoals de wereldhaven Rotterdam en de daarbij behorende handel en verplaatsen van goederen zal er een aanstroom blijven van nieuwe soorten in Zuid-Holland. Het is daarom van belang om jaarlijks te evalueren of de prioriteiten voor het bestrijden van exoten bij de provincie nog juist zijn.

**6. communicatie**

Het bewustzijn onder het grote publiek over de impact van exoten is over het algemeen laag. Dit leidt ertoe dat er nog veel onnodige verspreiding van exoten plaatsvindt. Er ligt een rol de provincie Zuid-Holland om te werken aan een groter bewustzijn onder het brede publiek over exoten. Zo kan onnodige verspreiding van exoten worden voorkomen.

Dit aanvalsplan maakt voor een aantal bij u reeds bekende soorten inzichtelijk wat de provincie doet op het gebied van bestrijding of beheersing. Zo wordt beschreven hoe er invulling wordt gegeven aan de veranderende situatie omtrent de Aziatische hoornaar en hoe de provincie ondersteunt in het beheersbaar maken de Uitheemse rivierkreeften ondanks dat de verantwoordelijkheid bij het Rijk ligt.

We vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,  
secretaris,

voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

mr. A.W. Kolff

**Bijlagen**

Aanvalsplan invasieve exoten